

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	1
บทนำการพัฒนาโมเดลโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	1
โดยวิธีการวิเคราะห์คุณลักษณะของนักท่องเที่ยวโดยใช้เทคนิคของเหมืองข้อมูล	1
1.1. ข้อมูลพื้นฐาน	1
1.2. วัตถุประสงค์	4
1.3. ขอบเขตของงานวิจัย	4
1.4. ระยะเวลา	4
1.5. แผนการดำเนินโครงการ	5
1.6. ประโยชน์ที่จะได้รับ	6
1.7. ผู้เข้าร่วมโครงการ	6
บทที่ 2	7
ทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 องค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	7
2.2 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย	10
2.3 ลักษณะของตลาดท่องเที่ยวในปัจจุบัน	11
2.4 องค์ประกอบของดัชนีการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว	13
2.5 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวออนไลน์	16
2.6 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	17
2.7 คุณสมบัติของสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว	19
2.8 โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว	23
2.9 กิจกรรมด้านโลจิสติกส์	24
2.10 บ่วงโซ่คุณค่าของการเดินทางและการท่องเที่ยว	26
2.11 ตัวอย่างประเทศที่มีระบบการจัดการโลจิสติกส์ท่องเที่ยว	28
2.12 การทำเหมืองข้อมูล (Data Mining)	33
2.13 การทบทวนวรรณกรรม	41
2.14 โมเดลการท่องเที่ยว	43
2.15 ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	48
ระเบียบวิธีวิจัย	48
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	48
3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
3.1.2 การเก็บข้อมูล	48
3.1.3 กระบวนการเก็บข้อมูล	49
3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	50
3.2 กระบวนการทำงาน	50
บทที่ 4	52
วิธีการวิจัย	52
I. การศึกษา Tourism Demand Model	52
1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	52
1.1 ข้อมูลส่วนตัวของนักท่องเที่ยว	52
1.2 ข้อมูลคุณลักษณะของการท่องเที่ยว	52
1.3 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว	53
2. การเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยว	53
3. โมเดลทำนายความต้องการของนักท่องเที่ยว (Tourism Demand Model)	68
II. โมเดลโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistics Model)	71
บทที่ 5	78
ผลการศึกษา	78
5.1. โมเดลในการทำนายความต้องการของนักท่องเที่ยว (Tourism Demand Model)	78
5.1.1 คุณลักษณะของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศในปี 2551-2553	78
5.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยวจากทวีปอเมริกา	89
5.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลาง	91
5.1.4 วิเคราะห์ข้อมูลของทวีปแอฟริกา	93
5.1.5 วิเคราะห์ข้อมูลของทวีปยุโรป	95
5.2. การทดสอบโมเดล Tourism Demand Model	98
5.3. การทดสอบโมเดลโดยข้อมูลชุดทดสอบ	104
5.4. บทสรุปของผลการศึกษา	114

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6	117
โมเดลโลจิสติกส์การท่องเที่ยว.....	117
6.1. โมเดลโลจิสติกส์สำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	118
6.1.1. ระบบโลจิสติกส์ในสถานที่ทำงานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	118
6.1.2. โลจิสติกส์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	121
6.1.3. โลจิสติกส์องค์กรของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	124
6.1.4. โลจิสติกส์ในห่วงโซ่อุปทาน.....	126
6.1.5. โลจิสติกส์ในระดับโลกของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	133
6.1.6. โลจิสติกส์ย้อนกลับ.....	140
6.2. โมเดลโลจิสติกส์การท่องเที่ยว.....	141
6.3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์กับโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว.....	142
6.4. นโยบายด้านการพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยว.....	152
6.4.1. นโยบายโลจิสติกส์ในสถานที่ทำงาน.....	153
6.4.2. นโยบายโลจิสติกส์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	154
6.4.3. นโยบายโลจิสติกส์ขององค์กรและโลจิสติกส์ในห่วงโซ่อุปทาน.....	157
6.4.4. นโยบายโลจิสติกส์ในระดับโลก.....	159
6.4.5. นโยบายโลจิสติกส์ย้อนกลับ.....	159
บทที่ 7	160
สรุปผลการศึกษา.....	160
ภาคผนวกที่ 1 ชุดข้อมูลจากฐานข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย.....
ภาคผนวกที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2550-2553 เป็นราย ทวีป.....
เอกสารอ้างอิง.....	165

สารบัญภาพ

	หน้า
รูปที่ 1.1 รายได้จากการท่องเที่ยว พ.ศ. 2548-2553	2
รูปที่ 2.1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทย	11
รูปที่ 2.2 ค่าคะแนนดัชนีความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย พ .ศ. 2552	14
รูปที่ 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมต่างๆ ในระบบโลจิสติกส์	26
รูปที่ 2.4 บ่วงโซ่คุณค่าของการเดินทางและการท่องเที่ยว	27
รูปที่ 2.5 องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยว	28
รูปที่ 2.6 เว็บไซต์การท่องเที่ยวของประเทศสิงคโปร์	29
รูปที่ 2.7 รูปแบบการขนส่งในประเทศสิงคโปร์	30
รูปที่ 2.8 รูปแบบการขนส่งในประเทศญี่ปุ่นแบบ Japan Rail Pass	31
รูปที่ 2.9 การเดินทางโดยรถไฟในยุโรป (www.eurail.com/home)	32
รูปที่ 2.10 รถโดยสารที่นักท่องเที่ยวสามารถแวะเที่ยวได้ตามอัธยาศัย (www.busabout.com/)	32
รูปที่ 2.11 การทำงานของระบบโครงข่ายประสาทเทียมแบบ SOM	34
รูปที่ 2.12 การกำหนดจุดที่ต้องการแบ่งข้อมูลแบบ K-means	36
รูปที่ 2.13 ตัวอย่างรายงานความเชื่อแบบเบย์สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	39
รูปที่ 2.14 ตัวแบบบ่วงโซ่คุณค่าของการท่องเที่ยว	43
รูปที่ 2.15 คุณลักษณะของการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์การท่องเที่ยว	44
รูปที่ 2.16 กระบวนการโลจิสติกส์	45
รูปที่ 2.17 ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุปทานการท่องเที่ยว	46
รูปที่ 4.1 โมเดลทำนายความต้องการของนักท่องเที่ยว	68
รูปที่ 4.2 ขั้นตอนการพัฒนา Tourism Demand Model	69
รูปที่ 4.3 แสดงหน้าแรกของเว็บไซต์ (http://www.smartlog.info/) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของการประกอบธุรกิจ	72
รูปที่ 4.4 แสดงตัวอย่างข้อมูลของบริษัทที่ได้จากการค้นคืนข้อมูลบริษัทจากฐานข้อมูล	72
รูปที่ 4.5 แสดงหน้าเพจการค้นหาพิเศษ	73
รูปที่ 4.6 แสดงการค้นหาธุรกิจตามหมวดหมู่ของธุรกิจ	73
รูปที่ 4.7 จำนวนธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบ่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย	76
รูปที่ 4.8 จำนวนธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย	77
รูปที่ 5.1 ผลการวิเคราะห์นักท่องเที่ยวทวีปเอเชียที่เข้ามาในประเทศไทยโดยใช้ BayesNet	88
รูปที่ 5.2 ผลการวิเคราะห์นักท่องเที่ยวทวีปอเมริกาที่เข้ามาในประเทศไทยโดยใช้ BayesNet	90
รูปที่ 5.3 การวิเคราะห์นักท่องเที่ยวทวีปตะวันออกกลางที่เข้ามาในประเทศไทยโดยใช้ BayesNet	92

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 5.4 ผลการวิเคราะห์นักท่องเที่ยวทวีปแอฟริกาที่เข้ามาในประเทศไทยโดยใช้ BayesNet	94
รูปที่ 5.5 ผลการวิเคราะห์นักท่องเที่ยวทวีปยุโรปที่เข้ามาในประเทศไทยโดยใช้ BayesNet	97
รูปที่ 5.6 แสดงผลที่ได้จากการใช้ Weka กับข้อมูลชุดทดสอบ 307 ระเบียบ	112
รูปที่ 6.1 ฐานข้อมูล Corpus	118
รูปที่ 6.2 ประเภทธุรกิจของตัวแทนบริษัทนำเที่ยวและบริษัทนำเที่ยวในประเทศไทย	119
รูปที่ 6.3 สถานะของตัวแทนบริษัทนำเที่ยวและบริษัทนำเที่ยวในประเทศไทย	120
รูปที่ 6.4 กรอบแนวคิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเมืองท่องเที่ยว	122
รูปที่ 6.5 ความสัมพันธ์ของหน่วยงาน องค์กรธุรกิจ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	125
รูปที่ 6.6 ตัวแบบการจัดการบ่วงโซ่แห่งมูลค่าในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	127
รูปที่ 6.7 จำนวนธุรกิจในบ่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย	132
รูปที่ 6.8 จำนวนธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย	133
รูปที่ 6.9 โมเดลโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	141
รูปที่ 6.10 จำนวนตัวแทนบริษัทนำเที่ยวและบริษัทนำเที่ยวแยกตามปีที่ก่อตั้ง	147
รูปที่ 6.11 จำนวนโรงแรม ที่พักแยกตามปีที่ก่อตั้ง	152
รูปที่ 6.12 การค้นหาเส้นทางการเดินทางผ่านเว็บไซต์ www.hyperdia.com	155
รูปที่ 6.13 ผลการค้นหาเส้นทางการเดินทางผ่านเว็บไซต์ www.hyperdia.com	156
รูปที่ 6.14 แผนที่ประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC)	159

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1. แผนการดำเนินโครงการ	5
ตารางที่ 2.1 ภาคส่วนหลักของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	7
ตารางที่ 2.2 ดัชนีความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ.2552	13
ตารางที่ 2.3 ระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ.2552	15
ตารางที่ 2.4 งานด้านกลยุทธ์และด้านปฏิบัติการที่นำ ICT มาใช้เป็นเครื่องมือ	18
ตารางที่ 2.5 ตัวอย่างข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	38
ตารางที่ 3.1 รายชื่อเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเบื้องต้น	49
ตารางที่ 4.1 คู่มือลกรหัส สำหรับแบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ปี 2551-2553	53
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในปี 2553	58
ตารางที่ 4.3 แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติขาออก	59
ตารางที่ 4.4 ตัวอย่างข้อมูลนักท่องเที่ยวจากการตอบแบบสอบถามที่สนามบินสุวรรณภูมิ	67
ตารางที่ 4.5 จำนวนและสถานะของตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวและผู้จัดนำเที่ยว รวมทั้งการบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	74
ตารางที่ 4.6 จำนวนธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบ่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย	75
ตารางที่ 5.1 แสดงคุณลักษณะส่วนตัวและความดีของตัวแปร	78
ตารางที่ 5.2 แสดงคุณลักษณะการใช้จ่ายยานพาหนะของนักท่องเที่ยว	80
ตารางที่ 5.3 คุณลักษณะจังหวัดท่องเที่ยว ชนิดของที่พัก และ จำนวนคืนที่พักรวม	81
ตารางที่ 5.4 คุณลักษณะค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวรวมทั้งค่าใช้จ่ายรวม	85
ตารางที่ 5.5 แสดงคุณลักษณะส่วนตัวของนักท่องเที่ยว	98
ตารางที่ 5.6 คุณลักษณะการใช้จ่ายยานพาหนะของนักท่องเที่ยว	101
ตารางที่ 5.7 แสดงคุณลักษณะของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าพัก	101
ตารางที่ 5.8 คุณลักษณะค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวรวมทั้งค่าใช้จ่ายรวม	102
ตารางที่ 5.9 แสดงตารางคุณลักษณะส่วนตัว	104
ตารางที่ 5.10 แสดงคุณลักษณะการใช้จ่ายยานพาหนะของนักท่องเที่ยว	106
ตารางที่ 5.11 แสดงคุณลักษณะของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าพัก	107
ตารางที่ 5.12 แสดงคุณลักษณะค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวรวมทั้งค่าใช้จ่ายรวม	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 6.1 จำนวนและสถานะของตัวแทนบริษัทนำเที่ยวและบริษัทนำเที่ยวรวมทั้งการบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	119
ตารางที่ 6.2 จำนวนตัวแทนบริษัทนำเที่ยวและบริษัทนำเที่ยวแยกตามเงินทุนจดทะเบียน	120
ตารางที่ 6.3 การนำ ICT มาใช้เป็นเครื่องมือทั้งด้านกลยุทธ์และการทำหน้าที่ด้านปฏิบัติการ	124
ตารางที่ 6.4 จำนวนธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบ่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย	131
ตารางที่ 6.5 การเปรียบเทียบค่าคะแนนและบริการของตัวแทนบริษัทท่องเที่ยวออนไลน์	135
ตารางที่ 6.6 ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในระดับโลกของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	137
ตารางที่ 6.7 สมาชิกและข้อมูลการตลาด สำหรับสายการบินพันธมิตรขนาดใหญ่ (Airline Alliances)	139
ตารางที่ 6.8 การจัดลำดับโรงแรมในเครือในระดับโลก ณ เดือนมกราคม 2555	140
ตารางที่ 6.9 จำนวนตัวแทนบริษัทนำเที่ยวและบริษัทนำเที่ยวแยกตามจังหวัด	143
ตารางที่ 6.10 จำนวนตัวแทนบริษัทนำเที่ยวและบริษัทนำเที่ยวแยกตามปีที่ก่อตั้ง	145
ตารางที่ 6.11 จำนวนโรงแรมและที่พักแยกตามจังหวัด	148
ตารางที่ 6.12 จำนวนโรงแรม ที่พักแยกตามเงินทุนจดทะเบียน	150
ตารางที่ 6.13 จำนวนโรงแรมและที่พักแยกตามปีที่ก่อตั้ง	151
ตารางที่ 6.14 เปรียบเทียบผลการค้นหาเส้นทางการเดินทางทั้ง 85 ทางเลือกผ่านเว็บไซต์	157